

SKiCo

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
1. UVOD	4
1.1. NAZIV I OPIS NATJECATELJSKE DISCIPLINE	4
1.1.1. NAZIV NATJECATELJSKE DISCIPLINE	4
1.1.2. OPIS VEZANIH KVALIFIKACIJA, ZANIMANJA I RADNIH MJESTA	4
1.2. SADRŽAJ, RELEVANTNOST I VAŽNOST OVOG DOKUMENTA	5
1.3. POVEZANI DOKUMENTI	5
2. SPECIFIKACIJA STANDARDA NATJECATELJSKE DISCIPLINE	5
2.1. OPĆE NAPOMENE VEZANE UZ SPECIFIKACIJU STANDARDA NATJECATELJSKE DISCIPLINE	5
2.2. SPECIFIKACIJA STANDARDA NATJECATELJSKE DISCIPLINE	6
3. PRAVILA VRJEDNOVANJA	12
3.1. OPĆE SMJERNICE	12
4. PRAVILA BODOVANJA	13
4.1. OPĆE SMJERNICE	13
4.2. KRITERIJI VRJEDNOVANJA	13
4.3. VRJEDNOVANJE I BODOVANJE PROSUDBOM	15
4.4. VRJEDNOVANJE I BODOVANJE MJERENJEM	15
4.5. VRJEDNOVANJE – PREGLED	16
4.6. ZAVRŠETAK SPECIFIKACIJE VRJEDNOVANJA VJEŠTINA	16
4.7. PROCEDURA VRJEDNOVANJA VJEŠTINA SPECIFIKACIJE	16
5. MODEL ZADATKA	17
5.1. OPĆE SMJERNICE	17
5.2. FORMAT/STRUKTURA MODELA ZADATKA	18
5.4. RAZVOJ MODELA ZADATKA	18
5.4.1. TKO RAZVIJA MODEL ZADATKA	18
5.4.2. RASPORED RAZVOJA MODELA ZADATKA	18
5.5. ODABIR ZADATKA ZA NATJECANJE	19
5.6. OBJAVLJIVANJE MODELA ZADATKA I PRAVILA BODOVANJA	19
ODABIR PODMODULA NATJECANJA	19
6. INFORMACIJE I KOMUNIKACIJA	20
6.1. RASPRAVNI FORUM	20
6.2. INFORMACIJE ZA NATJECATELJE	20
7. ZDRAVLJE, SIGURNOST I OKOLIŠ	20

8. MATERIJALI I OPREMA	23
8.1. INFRASTRUKTURNI POPIS	23
8.2. MATERIJALI, OPREMA I ALATI KOJE DONOSI NATJECATELJ/MENTOR	24
8.3. ZABRANJENI MATERIJALI I OPREMA	25
8.4. PREPORUČENO MJESTO ZA NATJECATELJE	25
8.5. OPĆI POSTAV SPECIFIKACIJE	25
8.6. SLIKA PREPORUČENOG POSTAVA PROSTORIJE	26
9. PROMIDŽBA I VIDLJIVOST NATJECANJA	27
10. ODRŽIVOST	28
MOGUĆNOST EKOLOŠKOG, SOCIJALNOG I HUMANITARNOG KARAKTERA	28

SKINCO

1. UVOD

1.1. NAZIV I OPIS NATJECATELJSKE DISCIPLINE

1.1.1. NAZIV NATJECATELJSKE DISCIPLINE

FRIZERSTVO

1.1.2. OPIS VEZANIH KVALIFIKACIJA, ZANIMANJA I RADNIH MJESTA

U disciplini frizerstvo mogu se natjecati učenici koji se obrazuju za stjecanje kvalifikacije **frizer**.

Frizerstvo pripada komercijalnom sektoru odgovornom za usluge tretmana za kosu, održavanje, njegu te uljepšavanje kose i vlasišta. Postoji direktna veza između usluga i zahtjeva korisnika, stoga frizer mora raditi profesionalno kako bi korisnici bili zadovoljni, a salon kontinuirano napredovao. Frizer samostalno pruža usluge njege i oblikovanja kose kroz sljedeće postupke: pranje kose, šišanje, bojanje, izbjeljivanje i kovrčanje kose. Uređuje bradu, brkove korisnika i prima usluge manikiranja. Pruža usluge bojanja trepavica i obrva. Frizerstvo ima važan terapijski učinak u podizanju samopouzdanja i samouvjerenosti prilikom oporavka od bolesti i ublažavanja posljedica bolesti. Prije početka tretmana frizer dogovara željenu frizuru, odnosno postupak oblikovanja kose i frizure. Frizer treba biti komunikativan, kreativan, s izraženim smislom za estetiku i modu. Uspješan frizer mora biti komunikativan, ljubazan, susretljiv, izdržljiv, dobre kondicije i zadovoljavajućeg općeg zdravstvenog stanja (ne smije biti sklonost alergijama, deformacijama stopala i kralježnice te kožnim bolestima), isto tako mora imati i dobar vid. Dobar frizer je i spretn u upravljanju, organizaciji promociji rada u salonu, komunikaciji i skrbi o korisniku te u održavanju sigurnosti i zaštiti korisnika radeći isključivo s proizvodima prema uputama proizvođača. Zbog specifičnosti posla, frizer mora biti odgovoran član društva koji vodi brigu o dobrobiti korisnika usluge. Frizer se mora stalno stručno usavršavati, osuvremenjivati svoje poslovanje i opremu kako bi mogao pratiti svjetske trendove i suočiti se sa svakodnevnim izazovima. Redovito usavršavanje frizeru omogućuje bolje praćenje noviteta u razvoju biokemijske, kozmetičke i farmaceutske industrije, te poznavanje više svjetskih jezika i novih tehnika rada. Frizer svoje usluge se pruža u frizerskom salonu. Frizerske usluge mogu se obavljati u velikim, srednjim, malim ili mobilnim salonima, salonu u vlastitom domu, kazalištu, proizvodnom pogonu u tvrtki, istraživačkom pogonu i pogonu za dizajn frizerskih proizvoda. Frizeri se zasebno mogu specijalizirati za muške ili ženske frizere, brijache ili obavljanje samo jednog posla ili uskog dijela struke, npr. šišanja kose, oblikovanja složenih frizura, tehnika bojanja, izbjeljivanja i sl. Radno mjesto frizera, tj. svaki frizerski salon mora biti funkcionalan, čist, uredan, ugodnog ambijenta s modernom, racionalnom i funkcionalnom opremom, koja će omogućiti brzu, stručnu i kvalitetnu uslugu. Kao i u svakom zanimanju, tako i u frizerstvu postoji skupina talentiranih frizera. To su oni koji pokazuju posebnu darovitost, interese, sklonosti, sposobnosti i kreativnost u obavljanju frizerskih usluga. Tijekom obrazovanja važno je prepoznati takve pojedince i omogućiti im dalje napredovanje. Jedan od načina je i natjecanje. Stoga je nužno različitost vještina pojedinih frizera već prezentirati tijekom školovanja na natjecanjima. Glavna je zadaća našeg društva omogućiti natjecatelju podizanje razine stručno-teorijskih znanja, razvijanje vještina potrebnih za obavljanje budućeg zanimanja, poticanje natjecateljskog duha, stvaralaštva, darovitosti i razvoj pozitivnih stajališta prema

budućem zvanju i zanimanju. Ovim dokumentom su propisani moduli, ishodi, standardi, vrednovanje, oprema i zaštita tijekom školskog, međužupanijskog i državnog natjecanja.

1.2. SADRŽAJ, RELEVANTNOST I VAŽNOST OVOG DOKUMENTA

Ovaj dokument sadrži tehnički opis natjecateljske discipline u strukovnom obrazovanju u Republici Hrvatskoj.

Tehnički opis i specifikacija standarda mogu se djelomično ili potpuno naslanjati na specifikacije standarda WorldSkills International i WorldSkills Europe organizacije.

Svi sudionici natjecanja – mentori, natjecatelji, prosudbena povjerenstva, školska, međusektorska i organizacijska povjerenstva škola domaćina trebaju dobro biti upoznati s ovim dokumentom.

1.3. POVEZANI DOKUMENTI

Uz Tehnički opis, potrebno je koristiti se sljedećim dokumentima:

- Dokument novi model natjecanja učenika strukovnih škola
- Pravila i procedure za organizaciju i provedbu natjecanja učenika strukovnih škola
- Mrežne i druge resurse Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

2. SPECIFIKACIJA STANDARDA NATJECATELJSKE DISCIPLINE

2.1. OPĆE NAPOMENE VEZANE UZ SPECIFIKACIJU STANDARDA NATJECATELJSKE DISCIPLINE

Specifikacija standarda specificira znanje, razumijevanje i specifične vještine koje podupiru najbolju praksu u tehničkoj i strukovnoj izvedbi. Specifikacija standarda trebala bi odražavati zajedničko globalno razumijevanje o tome što za gospodarstvo i poslovanje predstavlja određena natjecateljska disciplina i s njom povezano radno mjesto i zanimanje.

Svako natjecanje u vještinama trebalo bi, u onoj mjeri u kojoj je to moguće, odražavati najbolju praksu kao što je opisano u specifikacijama standarda. Specifikacije standarda su, stoga, vodilja za potrebnu edukaciju i pripremu za natjecanje u vještinama.

Na natjecanju u vještinama ocjena znanja i razumijevanja provest će se kroz vrednovanje i bodovanje izvedbe. Neće se provoditi zaseban test znanja i razumijevanja.

Specifikacija standarda podijeljena je na zasebne cjeline. Svakoj cjelini dodijeljen je udio (postotak) u zbroju bodova kako bi ukazao na relevantnu važnost unutar specifikacije standarda. Zbroj svih bodova iznosi 100.

Shema za dodjelu bodova i zadatak za natjecanje ocijenit će samo one vještine koje su uklopljene u specifikaciju standarda. Odražavat će specifikaciju standarda u najširem mogućem obimu kojega dozvoljavaju ograničenja natjecanja u vještinama.

Shema za dodjelu bodova i zadatak za natjecanje pratit će raspodjelu bodova unutar specifikacije standarda do mjere u kojoj je to izvedivo u praksi. Dopuštena je varijacija od 5 posto, pod uvjetom da to ne mijenja težinski faktor dodijeljen specifikacijom standarda.

2.2. SPECIFIKACIJA STANDARDA NATJECATELJSKE DISCIPLINE

CJELINA		RELATIVNI UDIO U %
1	Organizacija posla i samostalno upravljanje	5
	<p><u>Natjecatelj će imati znanje i sposobnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -odabrati zaštitu korisnika usluge i frizera -primijeniti dezinfekciju i sterilizaciju u frizerskom salonu -razlikovati svojstva i karakteristike materijala i uporabu u frizerstvu -koristiti se terminologijom struke -poznavati područja koja postoje unutar gospodarske djelatnosti (frizer za muškarce, frizer za žene, agenti za prodaju frizerskih preparata, frizer menadžer, brijač, vlasuljar...) -prepoznati potrebu za marketingom i poslovnim praksom -prepoznati važnost kontinuiranog profesionalnog razvoja -primijeniti pravila vezana za zdravlje, sigurnost i zaštitu okoliša -organizirati radni prostor i održavati ga čistim -učinkovito planirati i organizirati radne operacije -pripremiti se fizički i psihički -upotrijebiti i brinuti o alatima, priboru, aparatima, osnovnim sredstvima, zaštitnim sredstvima i preparatima -brinuti o sigurnost i kvaliteti usluge 	
	<p><u>Natjecatelj će biti u mogućnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -unaprjeđivati vlastita znanja i sposobnosti -pratiti modne trendove u izradi frizura, bojanju i šišanju -primjenjivati pravila o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu -koristiti opremu na siguran način i prema uputama proizvođača -primijeniti zaštitna sredstva pri obradi kose (pranja, njege, i izrada frizure) -prepoznati simptome i uzroke bolesti, oštećenja kose i vlasišta -odabrati odgovarajući alat, pribor, preparate (za svaki modul zasebno) -planirati, pripremiti i završiti svaku radnju unutar raspoloživog vremena 	

	<ul style="list-style-type: none"> -održavati čistoću i higijenu pribora i opreme u salonu - pravilno primijeniti i skladištiti preparate prema uputama proizvođača 	
2	Komunikacijske vještine i međuljudski odnosi	10
	<p><u>Natjecatelj će imati znanje i sposobnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -uspostaviti osnove komuniciranja s korisnicima -spoznati važnost prijama korisnika usluga -spoznati važnost diskrecije i dogovora u radu s korisnicima različitih kultura, dobi i očekivanja -spoznati važnost narudžbe -učinkovito komunicirati s poslovnim partnerima (uključujući narudžbu materijala ili angažiranje drugih profesionalaca za određeni posao) - koristiti različite načine komunikacije i prezentacije -pratiti modne trendove oblikovanja i njege kose -koristiti osnovne principe vlastite promidžbe i prezentacije usluga klijentima na obostrano zadovoljstvo -provesti organizacijske promjene koje kod prihvaćanja novih trendova trebaju biti unaprijed osmišljene, logične i racionalne 	
	<p><u>Natjecatelj će biti u mogućnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -učinkovito komunicirati s korisnicima -pravilno se ophoditi s korisnikom -pokazivati potpunu diskreciju i poštivati privatnost korisnika usluge -postići dogovor o radu i provesti kratku procjenu kose i vlasišta -savjetovati korisnika o potrebnoj njezi i mogućim procesima na kosi -uvažiti želje korisnika i dogovoriti željenu uslugu -biti samokritičan kako bi mogao što prije predvidjeti pogrešku ili istu što efikasnije ispraviti 	
3	Rješavanje problema, inovacija i kreativnost	5
	<p><u>Natjecatelj će imati znanje i sposobnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -primjene vlastite osobnosti i usklađenosti s modnim trendovima -pravodobno rješavati zadani zadatak -iskazati vlastitu kreativnost i stručnost pri izradi zadatka 	
	<p><u>Natjecatelj će biti u mogućnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -pokazati inovativnost i kreativnost u izradi frizura -prilagoditi frizuru obliku lica korisnika, životnoj dobi, kvaliteti kose i modi -prepoznati pogreške i uzroke pogrešaka nastale tijekom zadatka 	

	-provesti moguće korekcije (ispravak eventualno nastalih pogrešaka)	
4	Šišanje	15
	<p><u>Natjecatelj će imati znanje i sposobnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -primjene estetskih kriterija kod oblikovanja kose šišanjem -prepoznati različite vrste kose -rezanja kose različitim alatkama i aparatima za šišanje -primjeniti načine rezanja kose ravnim rezom (tupi rez) i tanjenjem (kosi rez) -odjeljivati kosu za šišanje -odrediti faze šišanja kose -odrediti gradaciju i postupnost kod šišanja kose -razlikovati vrste frizura -kreativno oblikovati muške i ženske frizure 	
	<p><u>Natjecatelj će biti u mogućnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -rezati kosu raznim alatkama i aparatima za šišanje -odjeljivati kosu pri šišanju -odabrati vrstu rezova (ravni ili kosi rez) kod šišanja -rezati kosu prema fazama šišanja -tanjiti kosu i oblikovati moderne ženske i muške frizure 	
5	Bojenje i izbjeljivanje	25
	<p><u>Natjecatelj će imati znanje i sposobnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -razlikovati vrste boja -predvidjeti uporabu trajne, polutrajne ili kratkotrajne boje -procijeniti kvalitetu kose -razlikovati postupak bojenja ženske kose u odnosu na mušku kosu -odrediti recepturu boje i izbjeljivača prema postavljenim zadacima -predvidjeti primjenu akcentiranja ili matiranja boje kose pri korekciji boje -odrediti redoslijed aplikacije boje prema željenom rezultatu - odrediti potrebno vrijeme razvijanja boje -opravdati uporabu i ograničenja pojedinih preparata -predvidjeti utjecaj kemijskih preparata na organizam -provesti izbjeljivanje kose na živom modelu ili modelu lutke -odabrati preparate za izbjeljivanje kose -predvidjeti sredstva za zaštitu i njegu kose nakon izbjeljivanja 	
	<p><u>Natjecatelj će biti u mogućnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - odabrati zaštitnu odjeću za sebe i korisnika 	

	<ul style="list-style-type: none"> -napraviti analizu stanja kose i vlasišta -primijeniti odgovarajuće preparate prema stanju kose i vlasišta -odabrati potreban pribor i preparate -sastaviti recepturu bojila prema postavljenom zadatku -odrediti i izmjeriti točnu količinu boje, izbjeljivača te postotak vodikovog peroksida -procijeniti tip kože i ev. provesti alergološki test -pravilno nanositi boju na dijelove pramena pri tamnom i svijetlom bojenju kose -prilagoditi tehnike rada završnom izgledu frizure -aplicirati boju na kosu i istu isprati s kose -predvidjeti eventualnu korekciju boje -procijeniti potrebno vrijeme za razvijanje boje, uz kontrolu razvijanja boje -prepoznati oznaku boje u katalogu te je primijeniti za sve vrste bojanja -aplicirati boju na kosu -dekolorirati ili izbjeljivati kosu -pripremati preparate (miješanje baze boje i razvijaača) -testirati i ukloniti preparate prema uputama proizvođača -uporabu aparata za ubrzavanje kemijskih procesa uključujući infrazon i klimazon 	
6	HTO	10
	<p><u>Natjecatelj će imati znanje i sposobnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -prepoznati vrstu HTO -odabrati tehniku rada za klasičnu i modernu HTO -procijeniti kvalitetu kose -pravilno odabrati preparate i tehniku rada prema prethodno provedenoj procjeni kose -razlikovati faze izrade HTO i odabrati potrebne kemijske procese redukcije, oksidacije i neutralizacije vlasnog keratina -osmisliti redoslijed trajnog kovrčanja prema željenom rezultatu -odrediti potrebno vrijeme razvijanja kovrča -opravdati uporabu i ograničenja pojedinih preparata -predvidjeti utjecaj kemijskih preparata na korisnika i frizera - predvidjeti odgovarajuću zaštitu za korisnika i frizera -izraditi HTO na ponuđenom modelu 	
	<p><u>Natjecatelj će biti u mogućnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -odabrati zaštitna sredstva za HTO 	

	<ul style="list-style-type: none"> -prema podrijetlu i kvaliteti kose odabrati odgovarajuće vrste preparata za zaštitu i izradu HTO, te preparate za pranje i njegu -predvidjeti rezultat klasične HTO u odnosu na modernu HTO -odabrati pribor pri izradi HTO -izraditi klasičnu HTO i modernu HTO -primijeniti moderne tehnike uvijanja kose kod izrade moderne HTO -usporediti klasičnu HTO u odnosu na modernu HTO -planirati faze izrade HTO u odnosu na željeni rezultat -završno oblikovati frizuru prema zadanim kriterijima -odabrati preparate za njegu i završno oblikovanje kose 	
7	Završna frizura	20
	<p><u>Natjecatelj će imati znanje i sposobnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sušiti kosu različitim aparatima (sušilo, hauba) -koristiti različite naprave za kovrčanje i glačanje kose -upotrijebiti i razlikovati učinke pripravaka na vlažnoj kosi i na suhoj kosi - primijeniti tehnike ukrašavanja (upleti, ukrasi i sl.) -koristiti proizvode za završnu obradu -primijeniti estetske kriterije pri oblikovanju frizure -uskладiti frizuru s oblikom lica tako da odgovara položaju kostiju lubanje i kakvoći kose -procjeniti debljinu, gustoću, zdravlje, izgled i teksturu vlasi kako bi frizura imala bolji završni izgled -poznavati razliku između muške lubanje koja ima krupnije kosti i ženske lubanje koja ima sitnije kosti -prepoznati odstupanja od savršenog oblika glave (okruglo, duguljasto, trokutasto, četvrtasto i sl.) jer su tada mogućnosti oblikovanja kose ograničene -poznavati proporcije ljudskog lica tkz. karakteristične točke koje će pomoći u postizanju veće preciznosti pri oblikovanju kose -planirati sve potrebne uvjete za izradu frizure kao što su svrha, pribor, materijal, raspored rada, proračun, radni prostor, korisnikova želja, traženi rezultat, proizvode, pribor za kosu te trajanje samog procesa 	
	<p><u>Natjecatelj će biti u mogućnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -odabrati i koristiti dostupnu opremu za sušenje i Styling (završno oblikovanje frizure) -odabrati i primijeniti pripravke (materijale) za završno oblikovanje frizure kako bi postigli željeni učinak -primijeniti odgovarajuću tehniku ukrašavanja frizure (upletanje ili stavljanje ukrasa) 	

	<ul style="list-style-type: none"> -odabrati proizvode za završni izgled i oblikovanje kose (učvršćivači za mokru i suhu kosu, briljantini i sl.) -odabrati ili dodati pribor za oblikovanje kose (uvijači, štipaljke, ukosnice i sl.) kao pomoć prilikom oblikovanja, te ih ukloniti na zahtjev Prosudbenog povjerenstva 	
8	Kategorizacija frizura prema prigodi, fotografiji,shemi, izložbi, promociji i javnom objavljivanju	10
	<p><u>Natjecatelj će imati znanje i sposobnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -prepoznati važnost estetskih kriterija kod oblikovanja frizure -prepoznati činitelje koji određuju izgled frizure -primijeniti potrebni pribor i materijal -odrediti karakteristike klasičnog stila oblikovanja frizure na ženskom i muškom modelu -odrediti karakteristike modernog stila oblikovanja frizure na ženskom i muškom modelu -odrediti metode i izvore istraživanja zadanih frizura -primijeniti zadanu shemu prilikom izrade frizuru -prepoznati metodu i tehniku izrade frizure prema shemi i odrediti težište frizure -primijeniti ukrasne tehnike pri oblikovanju frizura i voditi brigu o ograničenjima -procijeniti dužinu kose za šišanje radi estetski dobrog izgleda -prepoznati i oblikovati klasične stilove frizure -prepoznati i oblikovati moderne stilove frizure -kreativno prihvaćati promjene mode i imati moderan odnos prema trendovima -podignuti samopouzdanje korisnika u skladu s njegovim stilom života i društva u kojem živi -saznati korisnikove želje i očekivanja -kvalitetno provesti vrijeme s korisnikom u razgovoru jer je ono jednako važno kao i vrijeme utrošeno za oblikovanje kose -unaprijed se pripremiti istražujući novitete i promjene u frizerstvu -procijeniti važnost uporabe dodataka i ukrasa za kosu 	
	<p><u>Natjecatelj će biti u mogućnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -planirati, istražiti i kreativno oblikovati frizuru prema postavljenim kriterijima -koristiti odgovarajući pribor, materijal, ukrase - izraditi zadatak u zadanom vremenu -kreativno se snalaziti u traženoj situaciji -ostvariti svoje zamisli u što kraćem vremenu -predvidjeti način komponiranja linija u svrhu izrade željene vrste frizure (prema obliku, stilu, namjeni i načinu izrade) 	

<ul style="list-style-type: none"> -oblikovati frizure prema obliku (simetrične i asimetrične) -kreativno oblikovati kosu uočavanjem postojećeg stanja, sakupljanja informacija, planiranja i skiciranja željene frizure -kombinirati više modernih mladenačkih stilova (rock, pop, punk, casual i sl.) koji su isprepleteni u pojedinoj frizuri -oblikovati mirne linije i postići pravilan oblik frizure koji karakteriziraju klasični stil frizure -oblikovati nemirne ,neujednačene i nepravilne linije koje karakteriziraju romantični tip frizure -uspješno prikriti nepravilnost na licu radi prikrivanja tjelesnih nedostataka -izraditi modernu frizuru koristeći modne detalje -izraditi dnevnu frizuru poštujući karakteristike njenih različitih izvedbi (sportskih, poslovnih, mladenačkih i sl.) -oblikovati kompleksniju frizuru uz uporabu ukrasa ili isticanjem pojedinih detalja za svečanu ili večernju prigodu -kombinirati ekstravagantne, umjetničke i fantazijske frizure u kojima se ogleda mašta,kreativnost i inspiracija frizera -prepoznati pojedino povijesno razdoblje i prema definiranim povijesnim kriterijima oblikovati frizuru -koristiti različite podloge frizure kao što su moderna HTO, dekolorirana ili depigmentirana kosa -planirati sve potrebne uvjete za izradu frizure kao što su svrha, pribor, materijal, raspored rada, radni prostor, korisnikovu želju, traženi rezultat, proizvode za kosu te trajanje samog procesa - prilagoditi se promjenama tijekom rada -upoznati Prosudbeno povjerenstvo sa svim planovima tijekom rada pa tako i sa ponavljanjem pojedinih faza rada 	
UKUPNO	100%

3. PRAVILA VRJEDNOVANJA

3.1. OPĆE SMJERNICE

Ova cjelina kao i cjelina 4 sadrže informacije i smjernice vezane uz vrjednovanje i bodovanje. Sukladno tome, primjenjuju se Pravila za organizaciju i provedbu natjecanja učenika strukovnih škola.

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih razvila je pravila vrjednovanja i bodovanja na natjecanju te će ona biti predmet neprestanog razvoja i temeljitog razmatranja. Porast stručnosti pri ocjenjivanju utjecat će

na buduću upotrebu i smjer glavnih instrumenata ocjenjivanja koji se upotrebljavaju na natjecanjima u vještinama: shema za dodjelu bodova, model zadatka i informatički sustav natjecanja.

Pri ocjenjivanju na natjecanjima obično se upotrebljavaju dvije metode: mjerenje i prosudba. Svako vrjednovanje vršit će se na temelju referentnih vrijednosti koje odražavaju najbolju praksu u gospodarskoj djelatnosti. Pravila bodovanja moraju uključivati referentne vrijednosti te slijediti težinski faktor unutar specifikacije standarda. Model zadatka predmet je vrjednovanja za natjecanje u vještini te također slijedi specifikaciju standarda. Informatički sustav natjecanja omogućuje pravovremen i točan unos podataka te služi kao sve značajnija podrška.

4. PRAVILA BODOVANJA

4.1. OPĆE SMJERNICE

Ova cjelina opisuje ulogu i mjesto pravila bodovanja te način vrjednovanja i vrjednovanja rada natjecatelja prikazanog kroz model zadatka i procedure za vrjednovanje.

Pravila bodovanja osnovni su instrument na natjecanjima, jer povezuju vrjednovanja sa standardima koji predstavljaju vještinu koja se provjerava. Osmišljeni su tako da se bodovi dodjeljuju za svaki element vrjednovanja izvedbe natjecatelja u skladu s relativnim udjelom u specifikaciji standarda.

Temeljem relativnog udjela naznačenog u specifikaciji standarda i pravilima bodovanja utvrđuju se parametri za izradu modela zadatka.

Pravila bodovanja razvija radna skupina koja razvija i model zadatka. Konačna pravila bodovanja i model zadatka mora odobriti Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Kod izrade zadatka za natjecanje potrebno je uključiti i gospodarstvenike.

Odobrena pravila bodovanja moraju biti unesena u informatički sustav natjecanja barem osam tjedana prije natjecanja i to putem standardne tablice informatičkog sustava natjecanja ili na drugi dogovoreni način.

4.2. KRITERIJI VRJEDNOVANJA

Glavna odrednica pravila bodovanja su kriteriji vrednovanja, koji proizlaze iz modela zadatka. U nekim natjecanjima u vještinama kriteriji vrjednovanja bit će slični naslovima cjelina u specifikaciji standarda; u drugima će biti potpuno drugačiji. Obično ima pet do devet kriterija vrjednovanja. Bez obzira podudaraju li se naslovi, pravila bodovanja moraju se temeljiti na relativnom udjelu u specifikaciji standarda.

Kriterije vrjednovanja određuju osobe koje razvijaju pravila bodovanja te definiraju kriterije koje smatraju najprikladnijima za vrjednovanje i bodovanje modela zadatka. Obrazac sa sažetkom bodovanja kojeg generira informatički sustav natjecanja sadrži popis kriterija vrjednovanja.

Bodove koji se dodjeljuju svakom od kriterija izračunava informatički sustav natjecanja. Oni će biti kumulativna suma bodova dodijeljenih svakom elementu vrjednovanja unutar jednog kriterija.

Svaki kriterij vrjednovanja može biti podijeljen na više elemenata vrjednovanja. Svaki element detaljno definira pojedinačnu stvar koja se treba vrjednovati i bodovati zajedno s bodovima i uputama kako se oni trebaju dodijeliti.

Elementi se vrjednuju mjerenjem i/ili prosudbom te su vidljivi na Obrascu za bodovanje. Obrazac za vrjednovanje sadrži elemente koji se vrjednuju i boduju mjerenjem ili prosudbom. Neki kriteriji se vrjednuju putem obje metode. U tom slučaju postoje dva različita obrasca za vrjednovanje za dvije različite metode.

Svaki vrjednovatelj (član prosudbenog povjerenstva) upisuje dodijeljene bodove u svoj obrazac za vrjednovanje tako da zbroj bodova dodijeljenih svakom elementu vrjednovanja bude u rasponu bodova dodijeljenom za tu cjelinu u specifikaciji standarda.

Tablica za raspodjelu bodova bit će objavljena u informatičkom sustavu natjecanja osam tjedana prije natjecanja kada se budu revidirala pravila bodovanja. Obrazac za bodovanje detaljno navodi sve elemente koje treba bodovati zajedno s bodovima koji su im dodijeljeni, referentnim vrijednostima i referencom na odlomak u specifikaciji standarda

DRŽAVNO NATJECANJE TABLICA KRITERIJA PO UDJELIMA

CJELINE SPECIFIKACIJE STRANDARDA	MODULI										UKUPNA OCJENA PO CJELINI
	A	B	C	D	E	F	G	H	I		
	Ženska frizura na dugoj i obojenoj raspuštenoj kosi prema zadanoj fotografiji	Vjenčana frizura na dugoj kosi prema zadanoj shemi	Klasično muško šišanje i fen-kare frizura prema zadanoj fotografiji	Žensko šišanje i HTO prema zadanoj shemi							
1.Organizacija posla i samostalno upravljanje	1	1	1	2							5
2.Komunikacijske vještine i međuljudski odnosi	2	2	3	3							10

3.Rješavanje problema, inovacija i kreativnost	1	1	1	2															5
4.Šišanje	0	0	8	7															15
5.Bojenje i izbjeljivanje	13	0	12	0															25
6 HTO	0	0	0	10															10
7.Završna frizura	5	5	5	5															20
8.Kategorizacija frizura prema prigodi, fotografiji, izložbi, promociji i javnom objavljivanju	3	2	3	2															10
UKUPNA OCJENA PREMA KRITERIJU		25	11	33	31														100

4.3. VRJEDNOVANJE I BODOVANJE PROSUDBOM

Uz mjerenje, od vrjednovatelja (članovi prosudbenog povjerenstva) očekuje se da donesu profesionalne prosudbe. Obično se radi o prosudbama o kvaliteti. Tijekom procesa osmišljavanja i finalizacije pravila bodovanja i modela zadatka odredit će se i zabilježiti referentne vrijednosti kako bi služile kao vodilja u prosudbama.

Bodovanje prosudbom koristi se sljedećim rasponom bodova:

- 0 bodova – izvedba je na bilo koji način ispod industrijskog standard/standarda struke, što uključuje i nedostatak truda da se postignu
- 1 bod – izvedba koja zadovoljava industrijski standard/standard struke
- 2 boda – izvedba koja zadovoljava i do određene mjere nadilazi industrijski standard/standard struke
- 3 boda – izvrsna ili izvanredna izvedba u odnosu na očekivanje industrijskog standarda/standarda struke

4.4. VRJEDNOVANJE I BODOVANJE MJERENJEM

Tijekom procesa vrjednovanja i bodovanja mjerenjem moguće je dodijeliti samo maksimalni broj bodova ili nulu. Iznimno, ukoliko prosudbeno povjerenstvo tako odluči za pojedinu disciplinu, moguće su iznimke u kojima se može dodijeliti i parcijalne bodove.

4.5. VRJEDNOVANJE – PREGLED

Za obje metode vrjednovanja; prosudbu i mjerenje, prosudbeno povjerenstvo sastojat će se od 3-5 vrjednovatelja.

Dobra praksa vrjednovanja obuhvaća i prosudbu i mjerenje te se obje metode primjenjuju specifično i široko. Konačne proporcije mjerenja i prosudbe, bilo specifične ili široke, određene su standardima, njihovim težinskim faktorima i prirodom modela zadatka.

4.6. ZAVRŠETAK SPECIFIKACIJE VRJEDNOVANJA VJEŠTINA

Ovaj odlomak definira kriterije vrjednovanja i broj dodijeljenih bodova (mjerenjem i prosudbom). Ukupan zbroj bodova za sve kriterije vrjednovanja mora biti 100.

4.7. PROCEDURA VRJEDNOVANJA VJEŠTINA SPECIFIKACIJE

Prije natjecanja predsjednik prosudbenog povjerenstva svim članovima prosudbenog povjerenstva objasniti će metodu vrjednovanja. Svi bi članovi prosudbenog povjerenstva trebali vrjednovati isti element za sve natjecatelje. Svi članovi prosudbenog povjerenstva vrjednuju elemente koji donose otprilike isti postotak bodova

Modul A- Ženska frizura na dugoj, obojenoj i raspuštenoj kosi prema zadanoj fotografiji

Članovi prosudbenog povjerenstva će vrjednovati sljedeće elemente metodom prosudbe:

1. Razinu kreativnost (kreativnost u oblikovanju dijela frizure koji nije vidljiv na zadanoj fotografiji) -2
2. Završni izgled frizure (opći dojam) -3

Članovi prosudbenog povjerenstva će vrjednovati sljedeće elemente metodom mjerenja:

1. Bojenje kose (odabir tehnike bojenja prema izgledu frizure na zadanoj fotografiji, ishod bojenja kose, odabir i miješanje boja-receptura, zaštita na radu)- 5
2. Tehnika izrade frizure (urednost, finoća izrade, preciznost, tehnika oblikovanja, čistoća linija, organizacija rada) - 5
3. Interpretaciju fotografije (kvaliteta izrade prema predlošku, podudarnost izvedbe s zadanom fotografijom) -3
4. Proporcija frizure u odnosu na veličinu i oblik glave modela/modela lutke (linije i obrisi) -2

Modul B- Vjenčana frizura na dugoj kosi prema zadanoj shemi/težištu

Članovi prosudbenog povjerenstva će vrjednovati sljedeće elemente metodom prosudbe:

1. Razinu kreativnost (kreativnost u oblikovanju dijela frizure koji nije vidljiv na zadanoj shemi) -2
2. Završni izgled frizure (opći dojam) -3

Članovi prosudbenog povjerenstva će vrjednovati sljedeće elemente metodom mjerenja:

1. Tehniku izrade frizure (urednost, finoća izrade, preciznost, tehnika oblikovanja, čistoća linija) -5
2. Interpretaciju fotografije (kvaliteta izrade prema predlošku, podudarnost izvedbe s zadanom shemom) -5
3. Proporcija frizure u odnosu na veličinu i oblik glave modela/modela lutke (linije i obrisi) -5

Modul C- Klasično muško šišanje i fen-kare frizura prema zadanoj fotografiji

Članovi prosudbenog povjerenstva će vrjednovati sljedeće elemente metodom prosudbe:

1. Razinu kreativnosti (kreativnost u oblikovanju dijela frizure koji nije vidljiv na zadanoj fotografiji) -5
2. Završni izgled fen-kare frizure (opći dojam) -5

Članovi prosudbenog povjerenstva će vrjednovati sljedeće elemente metodom mjerenja:

1. Bojenje (odabir tehnike bojenja prema izgledu frizure na zadanoj fotografiji, ishod bojenja kose, odabir i miješanje boja- receptura, zaštita na radu) -5
2. Klasično muško šišanje kose (odabir tehnika šišanja kose, rukovanje alatom, čistoća ošišanih linija, urednost, preciznost) -5
3. Tehnika izrade fen-kare frizure (urednost, preciznost, tehnika oblikovanja) -4
4. Interpretaciju fotografije (kvaliteta izrade prema predlošku, podudarnost izvedbe s zadanom fotografijom) -3
5. Proporcija frizure u odnosu na veličinu i oblik glave modela/modela lutke (linije i obrisi) -3

Modul D- Žensko šišanje i HTO prema zadanoj shemi

Članovi prosudbenog povjerenstva će vrjednovati sljedeće elemente metodom prosudbe:

1. Razinu kreativnost (kreativnost u odabiru tehnika uvijanja kose, kreativnost u oblikovanju dijela frizure koji nije vidljiv na zadanoj shemi) -5
2. Završni izgled frizure (opći dojam) -5

Članovi prosudbenog povjerenstva će vrjednovati sljedeće elemente metodom mjerenja:

1. HTO (odabir tehnika uvijanja i debljine uvijača prema izgledu frizure na zadanoj shemi, orijentacijsko vrijeme, faze izrade, ishod HTO, odabir preparata za HTO, zaštita na radu) -5
2. Šišanje kose (odabir tehnika šišanja kose, rukovanje alatom, čistoća ošišanih linija, urednost, preciznost) -5
3. Tehnika izrade frizure (urednost, preciznost, tehnika oblikovanja) -4
4. Interpretaciju fotografije (kvaliteta izrade prema predlošku, podudarnost izvedbe s zadanom shemom) -3
5. Proporcija frizure u odnosu na veličinu i oblik glave modela/modela lutke (linije i obrisi) -3

5. MODEL ZADATKA

5.1. OPĆE SMJERNICE

Cjeline 3 i 4 usmjeravaju razvoj modela zadatka, a ove bilješke su dodatak. Bilo da je riječ o jednoj cjelini ili seriji samostojećih ili povezanih modula, model zadatka omogućit će vrjednovanje vještine prema svakoj cjelini specifikacije standarda.

Svrha modela zadatka je omogućiti cjelovite i uravnotežene mogućnosti vrjednovanja i bodovanja svih specifikacija standarda povezanih sa pravilima bodovanja. Odnos između modela zadatka, pravila bodovanja i specifikacije standarda ključni je pokazatelj kvalitete.

Model zadatka neće pokrivati područja izvan specifikacije standarda ili utjecati na ravnotežu unutar specifikacije standarda.

Model zadatka omogućit će vrjednovanje znanja i razumijevanja isključivo kroz njihovu primjenu u praktičnom radu. Model zadatka neće vrjednovati poznavanje Pravila i procedura za organizaciju i provedbu hrvatskog modela natjecanja učenika strukovnih škola.

Tehnički opis će omogućiti prepoznavanje problema koji utječu na kapacitet modela zadatka da obuhvati čitav raspon vrjednovanja koji se odnosi na specifikaciju standard te je podložan potrebnim promjenama.

5.2. FORMAT/STRUKTURA MODELA ZADATKA

Moduli modela zadatka moraju biti osmišljeni tako da se mogu izvesti u vremenu koje je dodijeljeno za pojedinu disciplinu.

MODUL		VRIJEME
A	Ženska frizura na dugoj, obojanoj i raspuštenoj kosi prema zadanoj fotografiji	3 h
B	Vjenčana frizura na dugoj kosi prema zadanoj shemi	2 h
C	Klasično muško šišanje i fen-kare frizura prema zadanoj fotografiji	2 h 30 min
D	Žensko šišanje i izrada HTO prema zadanoj shemi	2 h 30 min

5.4. RAZVOJ MODELA ZADATKA

5.4.1. TKO RAZVIJA MODEL ZADATKA

Model zadatka izrađuje radna skupina stručnjaka imenovana od strane Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih za svaku pojedinu disciplinu. U timu trebaju biti zastupljeni i gospodarstvenici.

Radna skupina razvija model zadatka te dva dodatna modula, koji svaki čini 30% (nepoznatog) modela zadatka.

5.4.2. RASPORED RAZVOJA MODELA ZADATKA

Model zadatak razvija radna skupina. Na natjecanju model zadatka se analizira te članovi prosudbenog povjerenstva daju preporuke za doradu i unaprjeđenje zadatka. Radna skupina za sljedeće natjecanje, uzevši u obzir preporuke prosudbenog povjerenstva, izrađuje novu ili doradenu verziju modela zadatka.

Model zadatka objavljuje se u listopadu svake godine.

5.5. ODABIR ZADATKA ZA NATJECANJE

Radna skupina izrađuje model zadatka i do 30. listopada tekuće školske godine mora biti objavljen na stranicama ASOO, kako bi se natjecanje moglo realizirati u tekućoj školskoj godini. Model zadatka dostupan je svim strukovnim školama u svrhu priprema. Pripreme učenika za natjecanje provode se u školama ili kod poslodavaca, od strane njihovih mentora.

- Radna skupina, u okviru zadanih modula, daje prijedlog shema ili fotografija dan prije samog natjecanja. Taj dio zadatka (a temeljem preporuke radne skupine) na razini školskog i regionalnog natjecanja odabire Prosudbeno povjerenstvo.
- Jedan dan prije državnog natjecanja prosudbeno povjerenstvo za državno natjecanje mijenja 30% sadržaja modela zadatka, odnosno odabire fotografije i sheme prema modulima, kako bi se dobio zadatak za natjecanje. Sastavni dio zadatka su i kriteriji za bodovanje.

TIJEK NATJECANJA ODVIJA SE U JEDNOJ (TEKUĆOJ) ŠKOLSKOJ GODINI PREMA SLJEDEĆEM PLANU:

- model zadatka objaviti do 30. listopada
- školska natjecanja provesti do 23. prosinca
- prijava škola s imenima učenika na regionalno natjecanje do 15. siječnja
- provedba regionalnog natjecanja do 28. veljače
- objava popisa natjecatelja za državno natjecanje do 5. ožujka
- provedba državnih natjecanja od kraja ožujka do sredine travnja
- prijave za domaćinstvo regionalnih i državnih natjecanja za sljedeću školsku godinu do 15. svibnja
- objava popisa škola domaćina regionalnih i državnih natjecanja za sljedeću školsku godinu do 15. lipnja

5.6. OBJAVLJIVANJE MODELA ZADATKA I PRAVILA BODOVANJA

Model zadatka i pravila bodovanja se puštaju u opticaj putem informacijskog sustava natjecanja koji razvija i vodi Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

ODABIR PODMODULA NATJECANJA

- Fotografija i shema mora prikazivati frizuru i prigodnu odjeću iz modnog časopisa, javno objavljenog internetskog sadržaja ili živog modela koji je unajmljen za potrebe natjecanja.
- Fotografija mora biti slika u boji, dok shema može biti u crno bijelom prikazu.
- Minimalni broj fotografija koje dobiva predsjednik Prosudbenog povjerenstva (glavni sudac) mora biti 4, a maksimalni 6.
- Svi podmoduli moraju biti javno prikazani na panou.
- Odabrane fotografije ili sheme za svaki modul spremaju se u omotnicu i predaju predsjedniku Prosudbenog povjerenstva (glavnom sudcu) koji neposredno prije samog natjecanja javno odabire (otvara i izvlači iz omotnice) samo jedan podmodul
- Podmodul koji je odabran frizer/ka menadžer/ica kopira pojedinačno za svakog natjecatelja, stavlja u omotnicu i odnosi na svako radno mjesto. Natjecatelji ne smiju otvarati omotnicu (pogledati zadatak) sve dok ih na to ne uputi voditelj/ica programa.

6. INFORMACIJE I KOMUNIKACIJA

6.1. RASPRAVNI FORUM

Prije Državnog natjecanja sve rasprave, komunikacija, suradnja i donošenje odluka vezanih uz natjecanje u vještinama moraju se odvijati na određenom raspravnom forumu do kojeg se može doći putem informacijskog sustava natjecanja koji razvija i vodi Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

Odluke i komunikacija vezane uz vještinu valjane su samo ako su se odvijale na forumu. Moderator foruma bit će glavni stručnjak (ili stručnjak kojega nominira glavni stručnjak).

6.2. INFORMACIJE ZA NATJECATELJE

Sve informacije za škole i natjecatelje dostupne su putem internetske stranice Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

Informacije uključuju:

- pravila natjecanja
- tehničke opise
- pravila bodovanja
- model zadatka
- infrastrukturne popise
- dokumentaciju vezanu uz zdravlje i sigurnost
- druge informacije vezane uz natjecatelje.

7. ZDRAVLJE, SIGURNOST I OKOLIŠ

Specifična pravila zaštite na radu te zaštite okoliša su:

- NEPRIRODAN POLOŽAJ TIJELA. (svi moduli)

Položaj tijela natjecatelja pri radu važan je faktor koji utječe na korištenje radne sposobnosti.

Uslijed neprirodnog položaja tijela mogu nastati profesionalne i druge bolesti i opasnosti (deformacija ili trajno oštećenje kralježnice, opasnost od spuštanja stopala, probavnih organa, proširene vene ...)

- ZAŠTITA OD ŠTETNIH, NAGRIZAJUĆIH I OTROVNIH TVARI. (svi moduli)

Kod procesa bojanja, izbjeljivanja, HTO obavezna je zaštita ruku jednokratnim gumenim rukavicama. Rukavice od nitrila ili vinila, ne lateks. Rukavice dugih rukava 30 cm, glatke i neoštećene.

Nagrizajuće tvari (vodikov peroksid, preparat razvijatelj za HTO, fiksir) imaju nagrizajući učinak na kožu i mogu dovesti do iznenadne (akutne) upale kože.

U slučaju dodira kiseline s kožom polivenu kožu treba obrisati i neutralizirati otopinom sode, a zatim isprati velikom količinom vode. Ponavljani kontakti sa iritansima (šamponi, proizvodi za čišćenje kože) mogu uzrokovati upale kože.

Trovanja parama organskih otapala u aerosolnim preparatima .

- MEHANIČKI IZVORI OPASNOSTI. (svi moduli osim A i B modula školskog natjecanja)

Ručni alat i pribor s oštrim i šiljastim dijelovima nije dozvoljeno nositi u džepovima radne odjeće.

Mehanički izvori opasnosti uzrokuju tzv. mehaničke ozljede, a najčešće porezotine i posjekotine. Najčešći uzrok nezgode pri uporabi ručnog alata je neispravan alat ili neispravno i nestručno rukovanje istim alatom. Svi neispravni postupci rukovanja najčešće dovode do uboda i posjekotina. Alat mora biti spremljen u posebnim kutijama ili stalcima i na mjestu gdje ne postoji mogućnost pada s povišenog mjesta. Na radnome mjestu alat mora biti uredno složen, a ne razbacan.

- OPASNOSTI OD PADOVA NA ISTOJ RAZINI. (svi moduli)

Padovi na istoj razini najčešće nastaju zbog neodržavanja poda. Prema našim propisima pod prostorije mora biti ravan i gladak, ali ne klizav.

- ZAŠTITA U RADNOM PROSTORU I RADNOJ OKOLINI. (svi moduli)

Odgovarajući uvjeti za udoban i siguran rad provode se uz slijedeće zaštitne mjere: pravilno instaliranje i izolacija toplinskih uređaja, klimatizacija i automatizacija radnog procesa. Propisi, norme i normativi kojima se uređuje područje zaštite u radnom prostoru moraju uključivati: vodovod i kanalizaciju, odstranjivanje štetnih otpadaka, veličinu i visinu prostorije, podove, prozore i vrata, prirodnu i umjetnu rasvjetu, provjetravanje prostorija, buku i vibracije.

- ZAŠTITA OD UDARA ELEKTRIČNE STRUJE. (svi moduli)

Aparati moraju biti propisno uzemljeni (obavezno šuko-utikači) – fen, figaro pegla, hauba, klimazon

- ZAŠTITA OD BUKE I VIBRACIJE. (svi moduli)

Sušilo za kosu (fen-aparat) ne smije biti previše bučno, ograničene vibracije, lagano.

- TVARI I ALERGIJSKE REAKCIJE (svi moduli)

Alergijske reakcije moguće su kao posljedica dodatne osjetljivosti na veliki broj tvari: boje za kosu, izbjeljivači, kemijski preparati.

- ZNAKOVI SIGURNOSTI NA RADU. (svi moduli)

Zakon o zaštiti na radu obavezuje organizatora natjecanja da na mjestima rada i sredstvima rada te na pripadajućim instalacijama trajno postavi znakove sigurnosti i znakove općih obavijesti

Znakovi sigurnosti moraju upozoravati na opasnost na radu, obavještavati natjecatelje o potencijalnim i stvarnim izvorima opasnosti, upozoriti na obvezu korištenja određenih osobnih zaštitnih sredstava, pokazivati puteve za evakuaciju i spašavanje te pokazivati mjesta gdje se nalaze sredstva prve pomoći ili sredstva za gašenje požara.

- EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE NA RADU. (svi moduli)

Evakuacija podrazumijeva organizirano napuštanje mjesta rada i radne okoline prije nego što nastupi opasnost za njihovo zdravlje i život. U slučaju spašavanja natjecatelja – pružiti prvu pomoć ozlijeđenima i otkloniti nastalu opasnost.

- OPASNOSTI OD POŽARA I EKSPLOZIJA. (svi moduli)

Važno je pravilno skladištenje i čuvanje preparata i kemikalija. Zapaljive tvari obavezno moraju biti skladištene na sobnoj temperaturi i što dalje od energetskih izvora. Boje za kosu i izbjeljivači moraju biti skladišteni na prozračnom i suhom mjestu.

Aparat za gašenje požara.

- OSOBNJA ZAŠTITNA SREDSTVA ZA NATJECATELJE. (svi moduli)

Za zaštitu ruku – zaštitne gumene rukavice. Za zaštitu tijela – zaštitna radna kuta (mantil) ili zaštitna pregača za frizera.

- ZAŠTITNA SREDSTVA ZA KORISNIKA USLUGE. (svi moduli)

Za zaštitu kože prije bojenja kose obavezna je primjena zaštitne kreme (npr. vazelin) i zaštitne trake. Korisnikovu odjeću potrebno je zaštititi polivinilnom ogrtačem (kod svih kemijskih procesa), a laganim sintetičkim ogrtačem kod pranja kose i šišanja. Ručnici su obavezni kod upijanja vode pri brisanju kose modela ili kose na modelu lutaka.

- PRVA POMOĆ NA RADU. (svi moduli)

U slučaju udara električne struje prijeko je potrebno isključiti električnu energiju ili otkloniti vodič pod naponom i odmah početi s umjetnim disanjem i masažom srca. Opekline treba isprati isključivo hladnom vodom, opečenu površinu treba pokriti sterilnom gazom.

Ormarić za prvu pomoć sa cijelim sadržajem

8. MATERIJALI I OPREMA

8.1. INFRASTRUKTURNI POPIS

Infrastrukturni popis detaljno navodi svu opremu, materijale i prostore koje osigurava škola domaćin državnog natjecanja.

Infrastrukturni popis bit će dostupan na internetskoj stranici: www.worldskillscroatia.hr

Infrastrukturni popis specificira predmete i količine koje predlaže radna skupina za tehničkog opisa discipline i modela zadatka.

Škola domaćin natjecanja ažurirat će infrastrukturni popis specificirajući stvarne količine, tipove, brandove i modele predmeta s popisa. Stvari koje nabavlja organizator natjecanja nalaze se u zasebnom stupcu.

Na svakom natjecanju prosudbeno povjerenstvo mora revidirati i ažurirati infrastrukturni popis u pripremi za sljedeće natjecanje, te savjetovati o bilo kakvom povećanju prostora i/ili opreme.

Infrastrukturni popis ne uključuje predmete koje su natjecatelji i/ili mentori dužni donijeti te predmete koje natjecatelji ne smiju donijeti – navedeni su nešto niže.

Popis:

Organizator mora za svakog natjecatelja osigurati.

- Glavoper
- Frizersko radno mjesto
- Frizerska kolica
- Ručnik
- Ogrtač za zaštitu modela lutke
- Zaštitnu pregaču ili kutu za natjecatelja
- Zaštitne rukavice
- Model muške lutke 1x
- Model ženske lutke 2x
- Samostojeći stalak za model lutke
- Papirnate ubruse
- Vatu
- Bocu štrcaljku
- Krema za zaštitu kože od boje
- Proizvode za oblikovanje kose (gel za kosu, sjajilo za kosu, lak za kosu, vosak za kosu, krema za kosu...)
- Proizvode za pranje i njegu kose (šamponi za razne tipove kose, maske za razne tipove kose, regeneratori za razne tipove kose)
- Metlu
- Kantu za smeće
- Baze boja za kosu
- Katalog boja (nijanser)
- Folije za pramenove (aluminijske, pvc i spužvaste)
- Razvijače boje (koncentracije 3%,6%,9%,12%)
- Izbjeljivače
- Preparat razvijače (različite pH vrijednosti)
- Preparat fiksire ili neutralizatore
- Aplikator za nanošenje kemikalije

- Posudicu, U posudu i spužvicu za nanošenje neutralizatora
- Papiriće za zaštitu kose
- Digitalnu vagu
- Posudice za miješanje boje
- Kistove za bojanje
- Uvijače za izradu HTO (različitih izvedbi i materijala)
- Zaštitne plastične trake kod izradu HTO
- Ukrase za kosu prema zadanom modulu

8.2. MATERIJALI, OPREMA I ALATI KOJE DONOSI NATJECATELJ/MENTOR

- Proizvodi za pranje i njegu kose (šamponi za razne tipove kose, maske za razne tipove kose, regeneratori za razne tipove kose)
- Češljevi
- Četke
- Škare (obične i efilir škare)
- Aparat za šišanje kose
- Britva i šišači
- Sušilo za kosu
- Aparati za uvijanje kose (figaro, miracurl)
- Aparati za ravnanje kose (pegla)
- Štipaljke za odjeljivanje kose
- Klipse, špangice, ukosnice, gumice, drveni štapići, metalni štapići

Rezervnu opremu i aparate treba osigurati škola domaćin ili organizator za 50 % od ukupnog broja natjecatelja.

8.3. ZABRANJENI MATERIJALI I OPREMA

Smiju se upotrebljavati samo materijali koje je pribavio organizator i/ili koje je donio natjecatelj/mentor prema gore navedenom popisu materijala, opreme i alata koji se koriste za izvođenje modula natjecateljske discipline.

Zabranjeni su:

- korištenje boja u raspršivaču
- ekstenzije
- podupirači
- umetci od kose
- gelovi u boji, pjene u boji, puderi u boji i regeneratori u boji
- neonski preparati
- šminkanje lutke
- odijevanje lutke
- mobiteli ili bilo koja druga sredstva komunikacije

8.4. PREPORUČENO MJESTO ZA NATJECATELJE

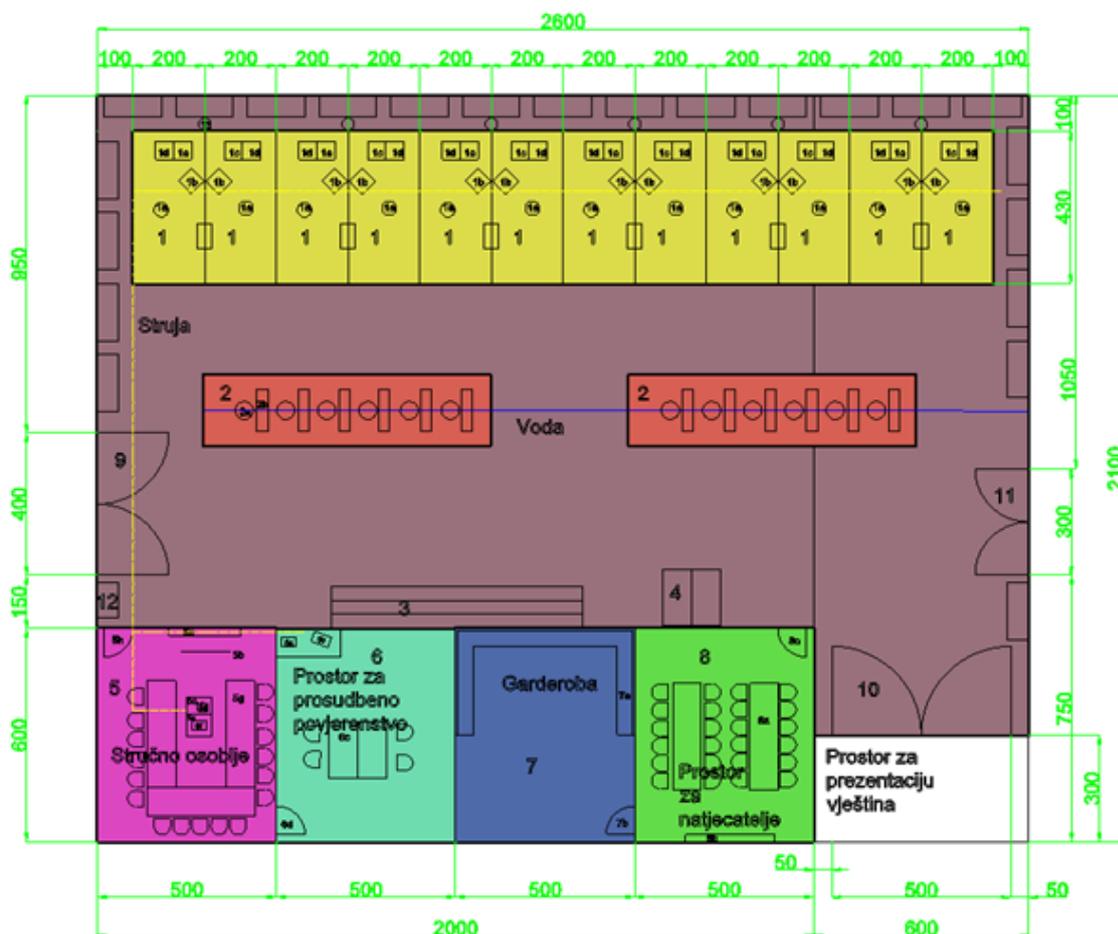
Izgled i raspored radnog mjesta za natjecanje:

Ukupna površina prostora za natjecanje (za 12 natjecatelja)

- radni prostor za natjecanje 26 m x 21 m – 564 m²
- prostor za demonstraciju 7m natjecateljskih radova
- prostor za promidžbu frizerskih vještina 6m x 3m

8.5. OPĆI POSTAV SPECIFIKACIJE

- za svakog natjecatelja bit će dostupno radno mjesto 2m x 4,3m
- radni prostor mora biti odvojen od boravišnog prostora pregradom
- nad radnim površinama potrebno je optimalno osvjetljenje i dovod električne energije svakom natjecatelju minimalno dvije utičnice
- u središnjem prostoru na glavoperima potrebna je jednaka opskrba toplom i hladnom vodom
- potrebne su zasebne boravišne prostorije (ukupno četiri): jedna za organizacijske članove, jedna za Prosudbeno povjerenstvo, jedna za natjecatelje i garderoba/skladište

8.6. SLIKA PREPORUČENOG POSTAVA PROSTORIJE

Radni prostor za državno natjecanje na bazi **12 natjecatelja** sadržava:

1.Radni prostor natjecatelja	5c. Stolić za projektor	9-12.Vrata
1a.Tehnička stolica	5d.Projektor	13.Kanta
1b. Radno ogledalo	5e. Stolić za laptop	14.Metla/Usisavač
1c. Kolica za pribor	5f.Laptop za članove	15.Lopatica
1d. Polica za preparate	6.Prostor za PP	16.Aparat za gašenje požara
2. Prostor za pranje kose	6a. Laptop za administratora	17.Ormarić prve pomoći
2a. Praonik/ Glavoper	6b. Printer	18.Očekivani pod: linoleum
2b.Police za preparate	6c. Stolovi	19.Samostojeći stalak za natjecateljsku lutku
3.Prostor za prezentaciju	7.Garderoba za natjecatelje	20.Produžni kabeli
4. Stol za preparate	7a.Klupe i vješalice	21.Prezentacija vještina
5. Prostor za eksperte/mentore	7b.Prostor za natjecatelje	
5a. Pametna ploča	8a. Stolovi	
5b.Platno za projektor	8b.Pano	

9. PROMIDŽBA I VIDLJIVOST NATJECANJA

Ideje promidžbe pojedine discipline prema razini natjecanja.

Frizerstvo kao strukovna vještina je dovoljno atraktivno, te se odabire među srednjoškolskom populacijom kao buduće zanimanje. Međutim, javno mišljenje je da trogodišnje zanimanje u današnje vrijeme ne ispunjava standarde života u RH. Zadaća natjecanja je da se promocijom frizerskih vještina osvijesti javnost koliko je frizersko zanimanje zanimljivo, atraktivno a ujedno i ekonomski isplativo. Zanimanje koje nastavnim programom omogućuje kvalitetnu naobrazbu i konkurentnost na tržištu rada.

Cilj promidžbe za kategoriju frizer po razinama je

- Uključiti publiku u svrhu promocije zanimanja (npr.organizacija tombole i sl)
- Organizirati prostor sa mogućnosti isprobavanja vještina(npr. učenici volonteri pokazuju izradu upleta, ukrasa za kosu, parcijalnog bojanja kratkotrajnim bojama dijela pramena, masažu vlasšta i sl.)
- Simbolično prodati svoje proizvode
- Na zaslonima/ekranima prikazati frizerske vještine
- Na panoima prikaz modela zadatka, popis aktivnosti natjecatelja i njihovog individualnog napredovanja
- Objavljivanje rezultata natjecanja sredstvima javnog priopćavanja
- Prigodno ozvučenje prostora unutar praktičnog dijela natjecanja

10. ODRŽIVOST

Održivi razvoj natjecateljske discipline frizerstvo postići će se:

- osposobljavanjem učenika za djelotvorno, stručno i kreativno obavljanje poslova u sklopu frizerskih natjecanja, revija, stručnih seminara, sajмова i priredbi
- razvojem sposobnosti kritičkog duha i zaključivanja uz osjećaje za kreativnost, originalnost i ljubav prema zanimanju
- razvojem koncentracije pažnje, samostalnosti u radu, osjećaja urednosti, sustavnosti i snalažljivosti
- osposobljavanjem učenika za permanentno usavršavanje u vezi s novim dostignućima na području frizerstva
- stjecanjem obrazovanja učenika za odgovorno i samostalno obavljanje poslova i zadataka u sklopu frizerske struke pridonoseći na taj način podizanju kvalitete čovjekova življenja
- osposobljavanjem učenika za djelotvorno, stručno i kreativno obavljanje poslova u sklopu frizerskog zanimanja
- pripremom učenika za cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje u struci
- stjecanjem profesionalnog odnosa prema budućem zvanju i korisnicima usluga
- upoznavanjem današnjih načina rada u frizerstvu i njihovim značenjem u životu suvremena čovjeka
- stjecanjem znanja i vještina potrebnih za samostalan rad u frizerskom salonu

MOGUĆNOST EKOLOŠKOG, SOCIJALNOG I HUMANITARNOG KARAKTERA

Za održivi razvoj od velikog je značaja uvažavanje ekoloških zahtjeva što podrazumijeva postupak s otpadnim kemikalijama i drugim vrstama otpada (razvrstavanje otpada), te važnost nabave ekoloških pripravaka u frizerskoj praksi. U radu s kosom i dr. vlaknima važno je koristiti održive ekološke proizvode bazirane na ekologiji i recikliranju (upotreba ekoloških lakova za kosu bez potisnog plina, upotreba jednokratnih, papirnatih ekoloških ručnika, te upotreba uglavnom plastične ambalaže frizerskih proizvoda koja je namijenjena recikliranju). Samim time održivost obuhvaća razvijanje potrebe i navike očuvanja i zaštite prirode, životne i radne okoline.

Održivost se može postići javnom prodajom muških i ženskih natjecateljskih lutaka kazalištima, dječjim vrtićima i učenicima zanimanja frizer, slabijeg imovinskog stanja. Iste će im koristiti za vježbe na praktičnoj nastavi. Odrezana kosa i druga vlakna mogu se ponuditi na otkup vlasuljarima u kazalištima, TV-u za izradu vlasuljarskih proizvoda (brada, brkovi, tupei i sl.) te se ista prikupljena sredstva mogu donirati različitim udrugama. Time ukazujemo na razvoj komunikacijskih sposobnosti zasnovanih na humanim i demokratskim odnosima te važnost društveno-ekonomskih, kulturnih i zdravstvenih potreba za frizerskom djelatnošću.